MINISTERSTWO KULTURY i SZTUKI

BIULETYN INFORMACYJNY

ROK II • WARSZAWA • NR. 1 – 10

BIULETYN INFORMACYJNY

MINISTERSTWA KULTURY I SZTUKI

BIULETYN INFORMACYJNY
MINISTERSTWA KULTURY I SZTUKI

Styczeń 1948

ROK II • WARSZAWA • NR 1

Tłoczono w Druk. NKW SL. Warszawa, Skolimowska 5. B-48213

DEPARTAMENT LITERATURY I KSIĄŻKI

Studium Literackie.

Departament Literatury i Książki zorganizował w okresie od 11 do 18.I. b. r. „Studium literackie dla młodych pisarzy". Była to pierwsza tego rodzaju impreza w Polsce. Przy niektórych oddziałach Związku Zawodowego Literatów Polskich podjęto już wprawdzie inicjatywę kursów szkoleniowych dla adeptów literatury, ale kursy te z konieczności ograniczały się do młodzieży z jednego terenu. Z pośród 44 zaproszonych uczestników nie przybyło 4, jednakże zainteresowanie Studium wśród młodych pisarzy było tak wielkie, że samorzutnie zgłosiło się kilku młodych ludzi, których organizatorzy włączyli do ogólnego kursu. Impreza Departamentu pozwoliła skupić młodych pisarzy prawie z wszystkich ośrodków całej Polski. To, co w normalnej akcji szkoleniowej rozkładane jest na całe miesiące, w czasie Studium skondensowane zostało w formie zagadnień technicznych i ideologicznych literatury przez czołowych wykładowców.

Adepci innych dziedzin artystycznych, jak muzyki czy plastyki, opanowują swój fach w szkole. Literatura jest dziedziną, w której do „zawodowstwa" dochodzi się raczej innymi drogami. Istnieją wprawdzie za granicą próby tworzenia szkół dla literatów. Entuzjastką tego pomysłu u nas była przed wojną Zofia Nałkowska. Pomysł jednak nie doczekał się realizacji nawet w jakiejś cząstkowej formie.

Studium literackie, zorganizowane obecnie przez Departament, podjęte zostało w ramach akcji opieki nad młodymi talentami, nie miało jednak charakteru szkoły w ścisłym tego słowa znaczeniu. Niewątpliwie, zamysł szkoleniowy musiał być brany pod uwagę przez organizatorów imprezy. Jeszcze nigdv być może nie było w historii naszej literatury pokolenia pisarzy, którzy mieliby tak trudną drogę, jak przedstawiciele najmłodszej generacji. Lata okupacji pozbawiły ich jako kandydatów na pisarzy możliwości wzrastania w potrzebnej do krystalizacji atmosferze normalnego obcowania z kulturą, pozbawiły ich nawet możliwości normalnej nauki i studiów. Zostawiło to braki, które widoczne są często w ich twórczości, będącej przecież zadatkiem ciekawych i śmiałych talentów.

Studium trwające przez 7 dni nie mogło postawić sobie za cel odrobienie tych braków. Chodziło jedynie o dokonanie analizy podstawowych zagadnień prozy, poezji, dramatu, przekładu i scenariusza filmowego, o naświetlenie zasadniczych zagadnień technicznych i ideologicznych literatury.

Głównym celem zaproszenia na Studium prawie 50 młodych pisarzy różnorakiej ideologii społecznej i artystycznej od „Życiowców" począwszy, a poprzez „Wiciowców" na katolikach kończąc, była jednak myśl zetknięcia z sobą pracowników na niwie literatury, którzy często sąsiadują z sobą na szpaltach pism,

a rzadko jedynie mają możność zawarcia znajomości i podyskutowania z sobą w formie bezpośrednich wypowiedzi, myśl zetknięcia z sobą pisarzy młodej i starszej generacji, reprezentowanej poprzez wykładowców.

Ministerstwo Kultury i Sztuki postawiło sobie za jedną z głównych trosk (na odcinku literatury) opiekę nad młodymi talentami. Troska ta zmierza przede wszystkim do zmiany warunków, które mają wpływ na krystalizację młodych twórców. Jedną z form (o innych będzie okazja pomówić przy następnych imprezach) tej troski o zmianę warunków krystalizacji są właśnie podobne zjazdy o charakterze studium literackiego.

Młodzi pisarze z najrozmaitszych środowisk mieli możność bezpośredniej konfrontacji własnych doświadczeń, przemyśleń i planów z doświadczeniami, przemyśleniami i planami swoich kolegów — rówieśników czy też starszych kolegów, zaawansowanych pisarzy, z którymi się zetknęli jako wykładowcami.

Jako wykładowcy wystąpili:

1. J. Iwaszkiewicz, który mówił na temat: „Fikcja i rzeczywistość“ w „Nowelach włoskich“, (wykład z zakresu warsztatu pisarskiego).
2. M. Jastrun — Postulaty nowej poezji.
3. prof. W. Kubacki — a) Zagadnienie przełomu literackiego,
   b) Zagadnienie wzoru literackiego.
4. dr. J. Kott — a) O ewolucji powieści,
   b) Socjologiczny rozbiór dzieła literackiego.
5. dr. B. W. Lewicki — Zagadnienie scenariusza filmowego,
   (z pokazami filmów).
6. H. E. Michalski — a) O kompozycji powieściowej,
   b) Analiza poezji młodego pokolenia,
   (omówienie twórczości poetyckiej uczestników kursu),
   c) Problematyka współczesnej literatury.
7. S. Pollak — Zagadnienie przekładu poetyckiego,
   (wykład z zakresu warsztatu tłumacza).
8. A. Stawar — O problemach krytyki,
9. dyr. J. Toeplitz — Elementy sztuki filmowej (z pokazami filmów).
10. A. Wat — O współczesnej problematyce literackiej.
11. prof. K. Wyka — Jak powstaje recenzja,
    (z zakresu warsztatu krytyka literackiego).
12. J. Zawieyski — Z technicznych problemów dramaturgii,
    (wykład z zakresu warsztatu dramatopisarza).
13. St. Żółkiewski — Z zagadnień krytyki, (3 seminaria).

Z pośród zaproszonych wykładowców nie przybyli: M. Dąbrowska, która w tym okresie bawiła we Wrocławiu, oraz Z. Nałkowska, P. Gojawiczyńska i A. Ważyk.

[illegible]
w terenie [illegible]
i starszej generacji, [illegible]

Ministerstwo Kultury i Sztuki postawiło sobie za jedną z głównych trosk (na odcinku literatury) opiekę nad młodymi talentami. Troska ta zmierza przede wszystkim do zmiany warunków, które mają wpływ na krystalizację młodych twórców. Jedną z form tej troski będzie [illegible] przy następnych imprezach tej [illegible] zmiany [illegible] podobne zjazdy o charakterze studium literackiego.

Młodzi twórcy z najbardziej [illegible] środowisk mieli możność bezpośredniej konfrontacji własnych [illegible] z doświadczeniami, [illegible] swoich kolegów — [illegible] starszych kolegów, [illegible] wykładowcami.

[illegible]

1. [illegible]
2. M. Jastrun — [illegible] poezji.
3. prof. W. Kubacki — a) [illegible]
   b) [illegible]
4. dr J. Kott — a) [illegible]
   b) [illegible]
5. [illegible]
6. [illegible] — a) [illegible]
   [illegible]
7. [illegible]
8. A. Ważyk — O [illegible]
9. dr J. [illegible] — [illegible]
10. [illegible]
11. prof. W. Wyka — [illegible]
12. J. [illegible]
13. [illegible]

[illegible] M. [illegible] we Wrocławiu oraz [illegible] i A. Ważyk.

D E P A R T A M E N T   T E A T R U

ZAMIERZENIA NA R. 1948

Ustalenie drogą ustawodawczą prawnego charakteru teatrów. Kontynuowanie akcji upowszechniania teatru drogą utrzymywania niskich cen biletów oraz współpracy ze związkami zawodowymi i przemysłem. Powołanie państwowego teatru w Gdańsku. Ustalenie trwałej subwencji dla placówek zasługujących na wyróżnienie. Ustalenie specjalnych subwencji na wystawianie poszczególnych wybitnie wartościowych sztuk pod względem ideologicznym i artystycznym. Czuwanie nad wykonaniem planu repertuarowego przez teatry przy zwracaniu uwagi na widowiska wartościowe (klasyczne polskie i klasyczne narodów słowiańskich) i przy popieraniu wartościowej współczesnej twórczości polskiej.

Po zamknięciu sezonu 1947/48 dokładna analiza całokształtu działalności teatrów zamkniętego sezonu i wykorzystanie wyników tej analizy przy planowaniu repertuaru na sezon 1948/49. Przepracowanie sprawy nowego sezonu teatralnego 1948/49:

a) zatwierdzenie dyrektorów artystycznych, kierowników administracyjnych i literackich,
b) analiza i zatwierdzenie projektu konwencji teatralnej,
c) opracowanie spisu utworów dramatycznych polskich i obcych, godnych zalecenia do wystawienia w teatrach,
d) organizowanie widowni przy pomocy związków zawodowych i dyrekcji szkół.

Nadzór nad działalnością teatrów drogą:

a) inspekcji teatrów pod względem artystycznym i gospodarczym,
b) badania preliminarzy, sprawozdań statystycznych, sprawozdań z działalności (nadsyłanych przez wojewódzkie wydziały Kultury i Sztuki), sprawozdań finansowych.

Kontynuowanie rejestracji teatralnych zespołów amatorskich. Zorganizowanie akcji wydawniczej dla teatrów zawodowych, jak i amatorskich, oraz dla szkół dramatycznych w porozumieniu z Państwowym Instytutem Wydawniczym. Kontynuowanie współpracy w dziedzinie teatru amatorskiego z Ministerstwem Oświaty, z Centralnym Instytutem Kultury (C.I.K.) C.K.Z.Z. i organizacjami jak: TUR, ZWM, „WICI", TUL.

Zorganizowanie kilku odpowiednio wyposażonych teatrów objazdowych dla miejscowości pozbawionych stałych teatrów, dla obsłużenia uzdrowisk, wczasów itp. Zorganizowanie wystawy teatralnej. Rozszerzenie współpracy na polu teatralnym z państwami słowiańskimi i zachodnimi. (Wymiana przedstawień z Francją: przyjazd teatru Jouveta do Polski i wyjazd teatru polskiego do polskich ośrodków we Francji).

Kontynuowanie szkolenia teatrów kukiełkowych przez fachowego wizytatora Departamentu Teatru. Kontynuowanie starań o uzyskanie przydziałów dla teatrów: tekstylnych, chemicznych, elektrotechnicznych i in. Uzyskiwanie pomocy dla teatrów przez konferencje z samorządami, opracowywanie umów itp. Przeprowadzanie konkursów ną sztuki dramatyczne. Inspekcje szkół dramatycznych, dbałość o ich rozwój i postęp, pomoc w powiększaniu bibliotek.

Szkolnictwo zawodowe.

W październiku 1947 r. odbyła się jesienna sesja egzaminacyjna przy Państwowej Wyższej Szkole Teatralnej w Łodzi dla eksternistów w zakresie aktorstwa.

Stanęły do egzaminu 24 osoby. Komisja Egzaminacyjna postanowiła: 13 osobom udzielić prawa współpracy, 3 osobom przedłużyć prawo współpracy, 2 osobom udzielić aspirantury, 6 osobom nie udzielić prawa współpracy.

Odbyły się egzaminy w Szkole Charakteryzacji Artystycznej dla Teatru i Filmu w Łodzi. Egzamin zdało 15 osób.

W grudniu 1947 r. rozpoczęła się po dłuższej przerwie, spowodowanej warunkami lokalnymi nauka w P. Liceum Techniczno-Teatralnym. Szkoła mieści się w lokalu Towarzystwa Burs i Stypendiów przy ul. Tarczyńskiej 1.

Państwowa Szkoła Teatralna w Warszawie mieści się obecnie przy ul. Smulikowskiego 6.

Na rok szkolny 1947/48 wydano 20 licencji na prowadzenie szkół choreograficznych.

O teatrze lalek w Polsce.

Najbardziej typowym teatrem lalek w Polsce był na przestrzeni wieków teatr szopki, względnie jasełek, stworzony przez klasztory franciszkanów i jezuitów, następnie zaś z tych klasztorów przeniesiony dla swego zbyt świeckiego charakteru, pomiędzy lud; szopka polska, nasycona elementami proletariackiej piosenki i legendy, przeszła w ręce żaków i rzemieślników, a wreszcie dotarła i do najgłębszej wsi. Typem więc polskiego teatru lalek jest szopka, oparta na metodzie kukiełek na patykach, t. zw. szopkowych. Najbogaciej pod względem stylu podmiejsko - ludowego rozwinął się teatr szopki krakowskiej.

Lalki innego typu, jako to: kukiełki Bi-Ba-Bo, tj. rękawiczkowe, charakterystyczne w Z.S.R.R., — lalki jawajskie na drutach (gabitach i czempurytach) używane przez Obrązcowa, lalki mechanizowane, oraz włoskie marionetki na nitkach nie były nigdy rozpowszechnione w Polsce, poza nielicznymi wyjątkami w teatrzykach pałacowych i dworskich zagranicznego pochodzenia. W XIX wieku, gdy na terenie Europy Zachodniej upadały i wygasały tradycyjne teatry lalek, zwalczane przez żywy teatr dramatyczny — teatr lalek w Polsce zaginął niemal zupełnie, reprezentowany już tylko przez szopkę ludową, sporadyczne imprezy szopek politycznych, oraz teatrzyki szopkowe „Baja" na Żoliborzu, Staudyngera w Poznaniu, Glatty'ego we Lwowie i in., pomniejszych.

O teatrze lalek, w artystycznym tego słowa znaczeniu, synchronizowanym z muzyką, nie było jednak mowy. Na kilkanaście lat przed wojną odrodziły się wprawdzie teatry lalek w Rosji; Czechy i Francja powróciły również do tej sta-

rej a tak zapomnianej sztuki plastyczno-teatralnej, jaką jest teatr lalek, do Polski jednak ten renesans nie doszedł. Zagadnienie to, jako swoistego gatunku sztuki plastyczno-teatralnej, jako problem odrodzenia artystycznego teatru lalek, wyrasta dopiero po wojnie, gdy rozsiani po całej Europie i Azji Polacy wracali wiosną 1945 r. do kraju. Z zachodu i wschodu przyjechały wówczas do Polski lalki.

Zetknęły się wtedy na terenie Polski różne metody teatrów lalek, tak już bogato rozwinięte we Włoszech, Francji, Anglii, Ameryce, Czechach i Z.S.R.R., u nas zaś reprezentowane podówczas, wyłącznie przez lalki szopkowe na pałeczkach.

Polscy „lalkarze", którzy pracowali na emigracji w różnych teatrach lalek, przywieźli do Polski wiedzę o lalkach, choć oczywiście nie była to wiedza pełna, lecz raczej podchwycone wiadomości i zarysy obcych doświadczeń.

Wiosna 1945 r. obfitowała na tym polu w chaos; dopiero w sezonie 1946/47, Departament Teatru Ministerstwa Kultury i Sztuki, przeprowadził selekcję ilości, jakości i gatunku teatrów lalek, ustalił stopniowanie teatrów wyższych i niższych pod względem poziomu. Pierwszym krokiem na drodze pomocy było przyznanie kilkudziesięciu teatrom subwencji Ministerstwa Kultury i Sztuki, których wysokość uzależniono od artystycznego i technicznego rozwoju danego teatru.

Powstało w ten sposób 20 teatrów lalek, które w odróżnieniu od amatorskich teatrzyków świetlicowych i szkolnych zostały zakwalifikowane przez Ministerstwo Kultury i Sztuki jako teatry zawodowe.

W następstwie drugiej selekcji, w drugiej połowie sezonu 1948, zostały te teatry, tym razem w porozumieniu z ZASP-em, podzielone na teatry konwencjonowane, zawodowe, w ilości 10, oraz niekonwencjonowane w ilości 14. Reszta przeszła do teatrów amatorskich.

Choreografia

Z inicjatywy Departamentu Teatru odbyło się w Ministerstwie Kultury i Sztuki zebranie w sprawie urządzania imprez baletowych popieranych przez Ministerstwo. Uczestniczyli czołowi tancerze i tancerki oraz kierownicy szkół tanecznych. Konferencję zagaił w imieniu v. dyr. W. Padwy ob. R. Nowicki. Referat wygłosiła ob. Z. Pawell-Waśkiewicz. Następne konferencje poświęcone będą zagadnieniu stylu polskiego w tańcu oraz programowi imprez baletowych.

***

Zarząd Główny ZASP-u uznał za konieczne przeprowadzenie egzaminów kwalifikacyjnych dla artystów baletu. Egzamin składać się będzie z części praktycznej i teoretycznej według następującego wzoru:

Egzamin praktyczny.

A. T a n i e c k l a s y c z n y:

ćwiczenia przy drążku, 5 pozycji baletowych rąk i nóg;
znajomość wszystkich tańców polskich;
jeden taniec klasyczny;
jeden taniec charakterystyczny.

B. T a n i e c w y r a z i s t y: (t. zw. plastyczny):

technika nóg na podstawie ćwiczeń baletowych, giętkość, równowaga, elewacja, rozkrok, znajomość zasadniczych elementów tanecznych tańców polskich;
improwizacja taneczna do najprostszych form muzycznych;
rytmika metodą Dalcrose'a — co najmniej w zakresie I roku nauczania.

Egzamin teoretyczny dla obu działów:

Elementarne wiadomości z zasad muzyki, znajomość nut i elementarne pojęcie rytmiki, zasadnicze wiadomości z historii tańca, historia baletu ze szczególnym uwzględnieniem baletu i tańców polskich.

Skład Komisji Egzaminacyjnej:

Ob. ob. Jadwiga Hryniewiecka, Mikołaj Kopiński, Janina Mieczyńska, Feliks Parnell, Stefania Pokrzywnicka, Mieczysław Winter, Leon Wójcikowski. Przedstawiciele Ministerstwa Kultury i Sztuki delegowani przez Dyrektora Departamentu Teatru ob. ob. Mieczysław Guranowski i Roman Nowicki.

W I A D O M O Ś C I B I E Ż Ą C E

35 lat Teatru Polskiego.

Dnia 28 stycznia upłynęło 35 lat od chwili otwarcia Teatru Polskiego.

Dr. Arnold Szyfman, który był inicjatorem założenia Teatru Polskiego, już w roku 1909 wszczął starania w tym kierunku i w ciągu dwu lat doprowadził do zebrania wśród przedstawicieli społeczeństwa warszawskiego odpowiedniej sumy, za którą zakupiono plac pod Teatr Polski. Obok dyr. Szyfmana największe zasługi przy tworzeniu teatru mieli Tomasz Potocki, Julian Tołłoczko, Stanisław Lubomirski, Edward Krasiński, Maurycy Spokorny, Michał Róg i Juliusz Herman. Obywatele ci, nietylko służyli radą i pomocą bezinteresowną w organizacji Teatru, lecz przeznaczyli znaczne sumy z własnych funduszów na budowe Teatru.

W styczniu 1912 r. rozpoczęto roboty ziemne, a w kwietniu tegoż roku nastąpiło poświęcenie kamienia węgielnego. Teatrowi nadano formę prawną Towarzystwa Akcyjnego.

Gmach Teatru, który zbudowany został według planów i pod kierunkiem Czesława Przybylskiego, został ukończony w czasie 10-ciu miesięcy i 29 stycznia 1913 roku nastąpiło jego otwarcie przedstawieniem „Irydiona", reżyserowanym przez Arnolda Szyfmana, któremu Towarzystwo Akcyjne Budowy i Eksploatacji Teatrów powierzyło dyrekcję Teatru, oddając mu jednocześnie gmach w długoletnią dzierżawę.

Od pierwszej chwili udało się dyrektorowi Szyfmanowi skupić dokoła siebie grono wybitnych aktorów, reżyserów, malarzy i muzyków i to zdecydowało

o przyszłości Teatru. Już w pierwszym i drugim sezonie Teatru Polskiego brali udział między innymi następujący aktorzy: S. Broniszówna, M. Dulębianka, L. Duninówna, M. Przybyłko-Potocka, S. Wysocka, W. Brydziński, W. Grabowski, S. Jaracz, J. Leszczyński, E. Weychert, A. Węgierko, J. Węgrzyn, M. Węgrzyn, A. Zelwerowicz, J. Zieliński.

Reżyserami Teatru w tym okresie byli: J. Sosnowski, M. Węgrzyn, A. Zelwerowicz i A. Szyfman.

Kierownikami działu dekoracyjnego: Karol Frycz i Wincenty Drabik. Kierownikiem działu muzycznego: Henryk Opieński.

W Teatrze Polskim zostało wystawionych w ciągu 35 lat około 400 utworów literatury klasycznej i współczesnej. W tym czasie — odliczając okres sześciu i pół lat okupacji i wojny — Teatr Polski dał **11.167 przedstawień.**

Otwarcie „Teatru Klasycznego“.

Dnia 29 stycznia odbyło się otwarcie „Teatru Klasycznego“ w Warszawie. Dyrektorką Teatru jest ob. Maria Gorczyńska, kierownikiem literackim — ob. Michał Rusinek.

Na inaugurację odegrano tragedię Juliusza Słowackiego „Maria Stuart“ z Marią Gorczyńską w roli tytułowej. Przemawiali: ob. Michał Rusinek w imieniu dyrekcji Teatru oraz ob. Stanisław Ryszard Dobrowolski dyrektor Departamentu Teatru.

Ulgowe bilety w Państwowym Teatrze Polskim.

Dnia 20 stycznia odbyła się w Państwowym Teatrze Polskim konferencja w sprawie biletów ulgowych w tym teatrze.

Dyrektor Szyfman wyjaśnił, że 65% widzów korzysta z biletów ulgowych w Teatrze Polskim. Są to członkowie Związków Zawodowych, urzędnicy państwowi, młodzież akademicka.

Przeniesienie zwłok Wandy Siemaszkowej na Powązki

W dn. 5 lutego odbyło się na cmentarzu powązkowskim uroczyste przeniesienie zwłok Wandy Siemaszkowej, znakomitej artystki dramatycznej, ostatnio dyrektora Teatru Ziemi Rzeszowskiej w Rzeszowie. Wanda Siemaszkowa zmarła dn. 7 sierpnia 1947 r. w Żarnowcu i tam czasowo była pochowana. Na pogrzebie byli obecni przedstawiciele Ministerstwa Kultury i Sztuki, delegacje ZASP i zespołów teatralnych.

Akademia w Ministerstwie Kultury i Sztuki.

Dnia 17 stycznia r. b. odbyła się w Ministerstwie Kultury i Sztuki, w związku z trzechletnią rocznicą oswobodzenia Warszawy, uroczysta akademia.

Przemówienia wygłosili: V. Minister L. Kruczkowski i Dyrektor Departamentu Teatru St. R. Dobrowolski. Wojsko reprezentował mjr. Wadecki, który zapoznał zebranych ze stroną strategiczną oswobodzenia Stolicy.

DEPARTAMENT MUZYKI

ZAMIERZENIA NA R. 1948

Na rok 1948 Dep. Muzyki przewiduje:

I. Z dziedziny upowszechnienia muzyki:

a) rozpoczęcie akcji koncertów masowych od lutego b. r.,

b) przepracowanie programów i repertuaru tych koncertów,

c) ustalenie typu ekip objazdowych i sposobu ich pracy w terenie,

d) opracowanie podstawowych prelekcji wzorcowych, scalenie akcji koncertów masowych, prowadzonych przez różne organizacje,

e) uzgodnienie planu zasadniczych typów kursów dla dyrygentów i pracowników zespołów amatorskich,

f) stworzenie stałego ośrodka na wzór Liceum Krzemienieckiego,

g) ustalenie form współpracy z ZAIKS'em i Pol. Wyd. Muzycznym i kontrola wydawnictw muzycznych.

II. Ze szkolnictwa muzycznego:

a) opracowanie i nadanie statutu Państw. Wyż. Szkole Operowej w Poznaniu,

b) ostateczne ustalenie z Min. Oświaty spraw związanych ze szkołami łączącymi wykształcenie ogólne z zawodowo-muzycznym,

c) wydanie zarządzenia o wzorach świadectw państwowych i niepaństwowych szkół muzycznych,

d) przygotowanie upaństwowienia szkół muzycznych we Wrocławiu i Legnicy,

e) zorganizowanie Państwowej Niższej Szkoły Muzycznej w Warszawie i Gdańsku,

f) zjazd wizytatorów szkół muzycznych,

g) kurs dla nauczycieli lekcji słuchania muzyki w Krakowie,

h) zorganizowanie sieci Powszechnych Szkół Muzycznych, łączących wykształcenie ogólne z muzycznym na stopniu podstawowym,

i) ustalenie sieci i programu działalności wizytatorów szkół muzycznych,

j) wykorzystanie starszej młodzieży szkół wyższych i średnich dla prac nad upowszechnieniem muzyki.

III. Komisja Programowa Szkolnictwa Muzycznego:

a) posiedzenia sekcji Komisji — ustalanie programu,

b) ustalenie programu kształcenia wokalistów,

c) sekcja Szkolnictwa Umuzykalniającego,

d) dalsze wydawanie programów dla szkół muzycznych i umuzykalniających,
e) prace katalogowe i bibliograficzne,
f) utworzenie sekcji powszechnych szkół muzycznych.

IV. Gospodarka instrumentami muzycznymi:
a) powołanie komisarzy instrumentów muzycznych dla poszczególnych województw,
b) doraźne zabezpieczenie instrumentów muzycznych za pośrednictwem Z. Z. P. M.,

V. Różne:
a) zjazd kompozytorów — utworzenie sekcji muzykologów,
b) reaktywowanie kwartalnika muzycznego,
c) prace związane z Rokiem Chopinowskim,
d) wymiana artystów, subwencje, biuletyn,
e) dalsze prace nad rozwojem oper i filharmonii,
f) zabezpieczanie materiałów nutowych.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE

Filharmonia Łódzka

Filharmonia Łódzka po powrocie z Czechosłowacji, gdzie wraz z Teatrem Wojska Polskiego brała udział w wystawieniu „Krakowiaków i Górali" wznowiła już swoją działalność koncertową. Dep. Muzyki prowadzi obecnie pertraktacje, mające na celu umiastowienie Filharmonii.

Opera Poznańska.

W styczniu b. r. odbyło się kolejne posiedzenie Państw. Komitetu Opery Poznańskiej, którego celem było rozważenie bieżących spraw gospodarczych i artystycznych Opery.

Dnia 7.II b. r. odbyła się w Operze Poznańskiej premiera „Eugeniusza Oniegina" Czajkowskiego. Operą dyryguje Zygmunt Latoszewski, reżyseruje Wiktor Bregy.

Filharmonia Wrocławska.

W sali Państw. Teatru Dolnośląskiego we Wrocławiu odbył się bezpłatny koncert symfoniczny dla robotników Wrocławskich Zakładów Pracy. W koncercie wzięła udział orkiestra Filharmonii Wrocławskiej pod batutą Kazimierza Wiłkomirskiego oraz soliści: Waleria Jędrzejewska i prof. Alicja Hakowska-Rozgarska. Koncert ten zapoczątkował cykl bezpłatnych koncertów dla świata pracy we Wrocławiu.

Filharmonia Katowicka.

Dnia 19 i 20 stycznia b. r. odbyła się w Katowicach pod przewodnictwem v-wojewody ob. Nantki-Namirskiego, w obecności dyr. Dep. Muzyki ob. mgr Witolda Rudzińskiego, prezydenta m. Katowic, ob. Willnera, posła na Sejm ob. Sobola, oraz przedstawicieli: Filharmonii, Zw. Zaw. Muzyków i O. K. Z. Z. — konferencja poświęcona sprawom Filharmonii Śląskiej. Ustalono defi-

nitywnie, że Filh. Śląska w Katowicach położy specjalny nacisk na koncerty objazdowe w woj. Śląsko-Dąbrowskim. Z preliminowanych 12 koncertów na miesiąc, 6 koncertów będzie się odbywać poza Katowicami, 2 koncerty publiczne w Katowicach oraz 4 koncerty zamknięte dla Zw. Zawodowych i młodzieży szkolnej. Miasto zgodziło się przejąć Filh. Śląską i nadać jej osobowość prawną. Min. Kultury i Sztuki obiecało ze swej strony wydatną subwencję. Jednocześnie ustalono, że 2 razy w miesiącu odbywać się będą w sali Filharmonii publiczne koncerty Orkiestry Symfon. Pol. Radia.

Szkolnictwo muzyczne.

Dnia 30.XI.47 r. ukazało się zarządzenie Ministra Kultury i Sztuki, ustalające wzory świadectw dla państwowych szkół muzycznych wszystkich stopni.

W Szczecinie odbyło się uroczyste zakończenie I-go Centralnego Kursu Śpiewu dla nauczycieli szkół podstawowych. W kursie tym brało udział 140 osób.

Upowszechnienie Muzyki.

Dep. Muzyki przygotowuje się obecnie do wielkiej akcji upowszechnienia w dziedzinie chórów i zespołów amatorskich. W najbliższym czasie zostaną uruchomione na terenie kraju Ogniska Muzyczne ze specjalnym uwzględnieniem ośrodków wiejskich.

Akcja koncertów masowych.

Z dniem 1 lutego Dep. Muzyki rozpoczyna w całym kraju akcję koncertową poprzez ekipy objazdowe. Ekipy te składać się będą z 3—4 osób (śpiewak, pianista, skrzypek, z których jedna będzie jednocześnie prelegentem. Akcja koncertów masowych uwzględniać będzie przede wszystkim ośrodki robotnicze i wiejskie. Cena biletów przewidywana jest od 10 do 30 zł. Stroną organizacyjną tej akcji zajmuje się Centr. Biuro Koncertowe.

Wiejskie Ogniska Kultury Muzycznej.

W dniach 26 i 27.I. odbyło się w Min. Kultury i Sztuki, pod przewodnictwem ob. nacz. Lasockiego — posiedzenie Sekcji Szkolnictwa Umuzykalniającego. Przedmiotem obrab była kwestia organizacji Wiejskich Ognisk Kultury Muzycznej. W najbliższym czasie Ministerstwo Kultury i Sztuki utworzy 14 eksperymentalnych ognisk (jedno na województwo), dla których ułożono statut. Ogniska muzyczne staną się nie tylko ośrodkiem szkoleniowym na wsi, ale również — wychowawczym. Roztoczą one opiekę nad miejscowym folklorem muzycznym oraz zajmą się wyszukiwaniem młodych talentów i kierowaniem najzdolniejszej młodzieży do odpowiednich szkół muzycznych.

Ponadto sprecyzowano również program i strukturę nauczania przedmiotów teoretycznych w szkołach umuzykalniających.

Kursy instruktorów muzycznych.

Min. Kult. i Sztuki powierzyło Ludowemu Instytutowi Muzycznemu zorganizowanie szkoły instruktorów muzycznych dla kierowników i instruktorów amatorskich zespołów instrumentalno-wokalnych. Przewidywane jest utworzenie dwóch typów kursów w szkole: jednego dla dyrygentów chóru, drugiego dla dyrygentów orkiestr. Oba te kursy będą trzystopniowe z przewidzianą praktyką między kursami. Czas ich trwania obliczony jest od 1 do 3 miesięcy. Na kurs przyjmowani będą kandydaci w wieku od 18—35 lat, po uprzednim egzaminie kwalifikacyjnym.

D E P A R T A M E N T   P L A S T Y K I

ZAMIERZENIA NA R. 1948

Zamierzenia Dep. plastyki na r. 1948 w ogólnych zarysach przedstawiają się jak następuje:

Szczególny nacisk położony zostanie na szkolnictwo artystyczne. Naczelną linią działania będzie takie jego dalsze organizowanie, by absolwenci szkół, posiadający odpowiednie dla danego typu szkoły kwalifikacje artystyczno-techniczne, stali się po jej ukończeniu zdolni do współpracy z przemysłem i rzemiosłem i zapewnili sobie w ten sposób realne podstawy egzystencji.

W dziale popierania twórczości zaplanowane zostało rozszerzenie akcji wystaw, konkursów, nagród i zakupów, przy czym specjalna uwaga skierowana zostanie na czynnik wiązania artysty z zapotrzebowaniami społecznymi i na wystawy o charakterze dydaktycznym. W tym celu powstaje specjalne Biuro Wystaw, którego zadaniem będzie celowe i racjonalne rozprowadzanie dóbr artystycznych wśród społeczeństwa. Opracowany jest schemat typów wystaw oraz dokładny kalendarz wystaw wszelkiego typu.

Polityka konkursów we wszystkich dziedzinach plastyki będzie uwzględniała w wielkiej mierze łączność twórczości ze stroną użytkową dnia codziennego.

Polityka zakupów będzie szła w kierunku zamówień specjalnych, dotyczących zwłaszcza technik i tematów, ze specjalnym uwzględnieniem współpracy plastyków z architekturą przy odbudowie Warszawy, wyróżniania twórczości o wysokim poziomie z eliminacją dla muzeów, instytucji państwowych i dekoracji wnętrz ośrodków kulturalno-społecznych.

Kontynuowana będzie akcja subwencjonowania poszczególnych artystów i instytucji artystycznych.

Plan wydawniczy będzie obejmował opracowanie planu w zakresie plastyki akcji wydawniczej wszystkich instytucji wydawniczych oraz poza kontynuacją dotychczasowych wydawnictw, wydania przygotowanych już przekładów i opracowań tematycznie związanych z czołowymi zagadnieniami plastycznymi i szkolnictwem artystycznym plastyki. Opracowanie i wydanie monografii współczesnej plastyki polskiej.

Planowane jest wydawanie czasopisma obejmującego całokształt zagadnień plastycznych w kraju i zagranicą.

Przeprowadzona zostanie akcja wydawnictw popularno informacyjnych dla zwiedzających wystawy objazdowe, mająca na celu zapoznanie szerokiego ogółu społeczeństwa z podstawowymi zagadnieniami z dziedziny sztuki plastycznej.

W zakresie popierania twórczości Sztuki Ludowej zaplanowane zostało rozszerzenie akcji wystawowej mającej na celu pobudzanie możliwości twórczych wsi polskiej. Specjalną opieką otoczone zostaną zanikające techniki twórczości ludowej oraz rozszerzona zostanie akcja zakładania wzorcowni wiejskich ma-

jących za zadanie dostarczanie oryginalnych wzorów dla przemysłu i rzemiosła. W związku z powyższym przygotowana została seria wydawnictw popularnych traktujących poszczególne dziedziny twórczości wiejskiej.

Opieka nad twórczością ludową będzie szła także drogą subwencjonowania (stypendia, pomoc finansowa) samorodnych talentów wiejskich i ludowych zespołów wytwórczych.

W dziedzinie fotografiki planowane jest rozszerzenie akcji mającej na celu podniesienie poziomu organizacyjnego, szkoleniowego i artystycznego fotografiki polskiej. Poza tym popierane będą akcje wydawnicze z dziedziny fotografii, wystawowa i konkursowa.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE

Wystawy.

W grudniu r. ub. odbyły się następujące wystawy:

Warszawa. — A. Marczyńskiego — rysunków. Sekcji graficznej ZPAP. Udział artyst. wystaw. — 49.

Radom. — Wystawa członków ZPAP — obrazów, szkiców i rysunków.

Kraków. — Wystawa ku uczczeniu 70-letn. rocznicy urodzin prof. Fryd. Pautscha.

Zakopane. — Wystawa zimowa członków ZPAP. — Udział artystów wystawiających — 26.

Katowice. — Wystawa członków Związku.

Cieszyn. — Wystawa: malarstwa, rzeźby i grafiki ZPAP oraz plastyków z Zaolzia.

Kłodzko. — Wystawa indywidualna (pejzaż) Fr. Wójcika.

Łódź. — Salon zimowy członków okręgu łódzkiego ZPAP.

Lublin. — Wystawa malarzy lubelskich ZPAP.

Bydgoszcz. — Wystawa członków Okr. Krakowskiego ZPAP. Wystawa plastyków pomorskich (olej, akwarele).

Poznań. — Wystawa reprezentacyjna ZZPAP Okr. Poznańskiego. Wystawa grafiki art. Udział 4 art.: Burkiewicza, Klemińskiego, Krakowskiego, Romały.

Gorzów Wlkp. — Wystawa prac plastyków zamieszkałych na ziemi Lubuskiej.

Jelenia Góra. — Wystawa jesienna związkowa. Wystawa sztuki religijnej.

Gliwice. — Wystawa prac malarzy wrocławskich.

Kielce. — Wystawa gwiazdkowa ZPAP.

W grudniu zorganizowano w Bydgoszczy wystawę objazdową. Trasa wystawy jest następująca: Chojnice, Grudziądz, Chełmno, Włocławek, Inowrocław, Olsztyn.

Ukończyły objazdy wystawy malarstwa, rysunku i grafiki:

białostocka: Białystok, Olecko, Łomża, Grajewo, Augustów, Sluwałki, Bielsk Podlaski, Chajnówka, Drohiczyn, Sokółka.

lubelska: Lublin, Zamość, Kraśnik, Krasnystaw, Siedlce, Chełm, Puławy, Lubartów, Biała Podlaska.

bydgoska: Bydgoszcz, Chojnice, Grudziądz, Chełmno, Włocławek, Inowrocław, Olsztyn.

ZJAZDY.

W dn. 26, 27, 28 stycznia odbyła się w Warszawie konferencja dyrektorów Ognisk Kultury Plastycznej, która miała za zadanie przedyskutowanie, skoordynowanie i uporządkowanie prac programowych i organizacyjnych. Sprawozdanie podane będzie w następnym n-rze „Biuletynu".

KONKURSY.

Konkurs na godło Państwowe. Zamknięcie konkursu dnia 15.I.48 r. o godz. 12. Posiedzenie Jury Sądu Konkursowego dnia 3 lutego o godz. 13-ej w SARP-ie.

Konkursy Olimpijskie na dzieła malarskie, graficzne, rzeźba i tkaniny — termin nadsyłania prac upływa dnia 20.III.1948 r.

Przewidziane są następujące nagrody:

za dzieła	malarskie	3 po	175.000 zł
„ „	graficzne	3 po	80.000 „
„ „	rzeźb	3 po	200.000 „
„ „	płaskorzeźb	3 po	150.000 „

Uwaga: Ministerstwo Kultury i Sztuki przeznacza 200.000 złotych za najlepszą pracę malarską w technice ściennej.

Wynik konkursu podany będzie w n-rze lutowym Biuletynu.

DEPARTAMENT PRZEDSIĘBIORSTW

PAŃSTWOWY INSTYTUT WYDAWNICZY.

W grudniu 1947 r. odbyło się zebranie Redakcji Podręcznej Encyklopedii Powszechnej. Sprecyzowano ostatecznie charakter tej pierwszej po wojnie dwutomowej encyklopedii, — ma ona być nie tyle leksykonem, ile zawierać realia i precyzować poglądy. W późniejszych wydaniach przewiduje się rozwinięcie prac do rozmiarów wielotomowej publikacji.

W grudniu odbyło się też posiedzenie sprawozdawcze zespołu redakcyjnego Instytutu.

W lokalu Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Łodzi odbyła się narada autorów kilkutomowej publikacji zbiorowej pt. „W Stulecie Wiosny Ludów". Pracę tę przygotowuje do wydania zespół 25 uczonych i pracowników naukowych pod redakcją prof. dr Natalii Gąsiorowskiej. Przedyskutowany został zakres i rozplanowanie poszczególnych tomów. Publikacja przewidziana jest w pięciu tomach i ukazywać się ma od połowy roku 1948 w ramach ogólno-polskiego uczczenia „Wiosny Ludów". Autorami poszczególnych prac i rozpraw są: Adam Bar, Włodzimierz Dzwonkowski, Leon Dutkiewicz, Kazimierz Dąbek, Natalia Gąsiorowska, Rafał Gerber, Jan Jakubowski, Witold Kula, Stefan Kieniewicz, Tadeusz Landecki, Adam Lewak, Witold Łukaszewicz, Grizelda Missalowa, Henryk Mościcki, Anna Minkowska, Adam Przemski, Anna Rynkowska, Henryk Wereszycki.

Prof. Stanisław Ossowski przystąpił na podstawie porozumienia z Instytutem do organizowania w ramach Instytutu pracowni socjologicznej, obejmującej, obok młodych uczonych, również i studentów uniwersytetu. Ten warsztat pracy będzie miał na celu prace edytorskie, zarówno w zakresie cyklu „Dwa wieki myśli polskiej" jak i w opracowaniu zagadnień współczesnego życia.

Dział produkcji.

W y s z ł o z d r u k u: Sienkiewicz: — Janko Muzykant, — Wspomnienia z Maripozy, — Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela, — Bartek Zwycięzca, — Za chlebem. Zarembina: — Ziarno gorczyczne.

W d r u k u: Sienkiewicz: — Nowele wybrane, — Krzyżacy, — W pustyni i w puszczy. Wyspiański: — Wesele, — Warszawianka, — Noc Listopadowa, — Wyzwolenie. Morton: — Dzieje ludu angielskiego. Rudnicki: — Stare i nowe. Grynwasser: — Demokracja szlachecka.

PAŃSTWOWE ZAKŁADY GRAFICZNE.

W roku 1948 Centralny Zarząd Państwowych Zakładów Graficznych planuje szeroką odbudowę zmierzającą do zlikwidowania istniejących jeszcze braków w sprzęcie i budynkach.

Od 1 stycznia 1948 r. przemysł poligraficzny przystąpił do pracy na normy, zaś w dalszych miesiącach zostanie wprowadzony wyścig pracy.

Na terenach całej Polski, a szczególnie Ziem Odzyskanych, planuje się rozbudowę sieci szkół zawodowych poligraficznych.

Szereg zakładów przystosowuje się do produkcji taniej książki szkolnej. Powołany Komitet Redakcyjny zajmie się wydaniem dzieł fachowych z dziedziny poligrafiki.

Na budownictwo mieszkaniowe dla potrzeb przemysłu poligraficznego w ośrodkach najbardziej zniszczonych przeznaczono 50.000.000 zł.

W celu uruchomienia jak największej ilości maszyn przeprowadzony zostanie kapitalny ich remont.

Z zakładów, które zostaną rozbudowane wymienić należy:

a) Dom Prasy w Gdańsku,
b) Gdańską Fabrykę Farb Drukarskich oraz mieszczące się przy niej laboratorium doświadczalne,
c) Rozbudowę Introligatorni w Częstochowie,
d) Drukarnie w Sieradzu i Pabianicach.
e) Fabryka Atra w Toruniu,
f) Odlewnia Czcionek w Warszawie,
g) Ofseciarnia i litografia w Gdańsku.

W bieżącym roku Centralny Zarząd Państwowych Zakładów Graficznych, będzie produkował farby drukarskie i czcionki z przeznaczeniem na eksport, zaś na wewnętrzny rynek barwniki do produkcji farb i drewniaki (czcionki drewniane).

***

W grudniu 1947 r. zakończona została akcja odgruzowania maszyn drukarskich na terenie Ziem Odzyskanych i w Warszawie.

Centrala Druków przy Centralnym Zarządzie Państwowych Zakładów Graficznych przyjęła w m-cu grudniu 702 zamówienia o łącznym nakładzie 101.503.000 odbitek.

Zakłady drukarskie, należące do Centralnego Zarządu Państwowych Zakładów Graficznych w miesiącu listopadzie 1947 r. przekroczyły preliminowane obroty o 80%, a za 11 miesięcy 1947 r. o 67%.

Zakłady pomocnicze CZPZG, jak: Fabryki Farb Drukarskich, Odlewnia Czcionek, Centrala Druków i Centrala Zaopatrzenia w związku z uruchomieniem nowych działów produkcji i poszerzeniem zakresu działania w roku 1947, przekroczyły preliminowane obroty o 37%.

Fabryki Farb Drukarskich w Toruniu i Gdańsku, należące do CZPZG w roku 1947 przekroczyły planowaną produkcję o 37%:

produkcja w grudniu 1947 r.	planowano	wykonano
farb drukarskich	36 ton	45,9 ton
środków pomocniczych	18 ton	21,0 ton
razem	54 ton	66,9 ton

Odlewnia Czcionek, znajdująca się w ramach Centrali Zaopatrzenia CZPZG, przekroczyła plan produkcji o 50%, produkując w m. grudniu 13.200 kg. czcionek i justunku.

Centralny Zarząd Państwowych Zakładów Graficznych zwołał w dniach 4 — 6 grudnia 1947 r. we Wrocławiu zjazd Dyrektorów Okręgów i większych Zakładów Graficznych. Zjazd był poświęcony likwidacji Okręgów CZPZG, jako jednostek administracyjnych i wprowadzeniu od 1 stycznia 1948 r. nowego podziału administracyjnego zakładów drukarskich. Sprawozdanie CZPZG dało obraz osiągnięć, jakie uzyskał przemysł poligraficzny na odcinku państwowym. Drugim punktem zjazdu były obrady nad sposobem przejścia od 1.I.1948 r. przemysłu poligraficznego na system pracy normowej. W dyskusji poruszono również kwestię doszkalania specjalistów-fachowców, jak również rozważano zagadnienia zdrowotności, bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach. Stwierdzono, że w roku 1948 trzeba będzie jeszcze bardziej usprawnić działalność Centrali Zaopatrzenia, jako jedynego ośrodka, zaopatrującego Zakłady Graficzne w niezbędne surowce i środki do produkcji.

POLSKIE WYDAWNICTWO MUZYCZNE.

W dziale wydawnictw wykończono:

obszerny śpiewnik młodzieżowo-szkolny B. Rutkowskiego pod tyt. „Śpiewamy piosenki", zalecony przez Ministerstwo Oświaty do użytku w szkołach podstawowych. Nakład I i II: 20.000 egz.

4-ty zeszyt Ped. Bibl. Wok.:
B. Lütgen — 20 Wokaliz na głos wysoki,
4-ty zeszyt Ped. Bibl. Skrzypc..
Z. Jahnke — Dwudźwięki na skrzypce,
5-ty zeszyt B. Szałowski — 6 Kaprysów na skrzypce solo,
9-ty zeszyt Ped. Bibl. Fortep.:
J. S. Bach — Małe preludia,
1-szy zeszyt Gamy i pasaże, cz. I, wydanie drugie,
partytury: B. Woytowicz — Symfonia,
R. Palester — Symfonia.

Oddano do druku z zakresu teorii i pedagogiki:
M. Dziewulska — Metodyka kształcenia słuchu.

Z Biblioteki Materiałów Pisanych dostarczono materiałów na koncerty zagranicą:

w Berlinie pod dyr. A. Panufnika z udziałem E. Bandrowskiej,
i w Z.S.R.R. pod dyr. G. Fitelberga z udziałem E. Umińskiej.

Z warsztatu przepisywania dostarczono partytur na Jury Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Współczesnej.

Sporządzono komplety materiałów orkiestrowych: Szeligowski — Koncert klarnetowy, Maklakiewicz — Pieśni japońskie (2 kompl.), Lutosławski — Wariacje symfoniczne (2 k.), Kondracki — Toccata, Mycielski — Lamento di Tristano, Malawski — Toccata, Panufnik — Kołysanka, Rudziński — II Symfonia, Szeligowski — Tryptyk, Perkowski — Swantewit (3 Obrazy), Lutosławski — Symfonia.

Dla propagandy wydawnictw i rękopisów zorganizowano w grudniu VIII Koncert PWM.

Ponadto zorganizowano koncert dla uczestników Zjazdu Artystycznego Nauczycieli Szkół Powszechnych w Krakowie.

Polskie Wydawnictwo Muzyczne podpisało umowę z Instytutem Fr. Chopina w sprawie wydawnictw „Zbiorowych dzieł Chopina". Nakładcą i wydawcą jest I.F.C. — P.W.M. zajmie się wykonaniem prac wydawniczych i rozpowszechnieniem wydawnictw. Pierwsze zeszyty ukażą się w końcu r.b., następne w 1949 r.

Ponadto ukazywać się będą poszczególne tomy „Analiz i objaśnień" do utworów Chopina. Stan prac nad „Analizami" jest posunięty tak daleko (w niektórych partiach prawie albo już zupełnie ukończony), że na jesieni b. r. będzie można przystąpić już do druku I tomu.

Niezależnie od powyższych prac, P.W.M. realizuje nakreślony plan wydawniczy. Warsztat przepisywania materiałów orkiestrowych jest w pełnym toku pracy, wykończa się drugą maszynę do kaligrafii, montuje się zakupione 2 małe ofsety, organizuje zespół kaligrafów i korektorów, wykończa rękopisy.

Plan wydawniczy przewiduje szereg pozycji wydawniczych: a) dla szkół muzycznych, b) z zakresu upowszechnienia muzyki, c) dla estrady, d) partytury, e) czasopisma.

Oprócz wydawanego przez P.W.M. „Ruchu Muzycznego" — w bieżącym roku zacznie ukazywać się „Kwartalnik Muzyczny" redagowany przez Komitet z ob. ob.: A. Chybińskim i J. Chomińskim na czele, będący kontynuacją przedwojennego „Kwartalnika Muzycznego" — oraz „Polski Muzyczny Biuletyn Informacyjny" w języku rosyjskim, francuskim i angielskim, jako dwumiesięcznik dla zagranicy pod redakcją Br. Rutkowskiego. „Kwartalnik Muzyczny" i „Biuletyn" wydawać będzie P.W.M.

ZJEDNOCZONE ZAKŁADY PRZEMYSŁU MUZYCZNEGO.

W fabrykach fortepianów i pianin w Legnicy i Brzegu n/O do dnia 31.XII. 1947 r. zrekonstruowano 12 fortepianów, 95 pianin, 3 fisharmonie. Fabryka płyt gramofonowych „Odeon" wyprodukowała za II półrocze 1947 r. ca 43.000 płyt gramofonowych. W m-cu grudniu dalsze partie instrumentów muzycznych przekazane zostały do własnych punktów sprzedaży w Katowicach i w Warszawie.

W ciągu m-ca grudnia kontynuowane były roboty remontowe z funduszu inwestycyjnego w fabrykach: „Odeon" w Warszawie, mechanizmów fortepianowych w Lubinie, pianin i fortepianów w Legnicy i Brzegu oraz dalsze prace przy rozbudowie pomieszczeń dla salonu sprzedaży w Warszawie ul. Krakowskie Przedmieście 15.

Na podkreślenie zasługuje uruchomienie własnej elektrowni w fabryce mechanizmów fortepianowych w Lubinie, wykonane systemem gospodarczym przez pracowników fabryki kosztem zł. 137.176.—. Przewidziany koszt remontu wynosił ca 400.000.— zł. — fabryka zaoszczędziła zatem ca 250.000.— zł.

W związku z organizowaną w miesiącach letnich 1948 r. we Wrocławiu wystawą obrazującą dorobek gospodarczy Ziem Odzyskanych, Naczelna Dyrekcja

Z.Z.P.M. rozpoczęła prace wstępne w celu przygotowania na wystawę własnych eksponatów, które zilustrują całokształt prac przynależnych do Z.Z.P.M. fabryk na Dolnym Śląsku.

***

Zjednoczone Zakłady Przemysłu Muzycznego w roku 1948 będą prowadzić rozbudowę fabryki i warsztatów instrumentów muzycznych, co przyczyni się do podniesienia stopy produkcyjnej instrumentów muzycznych.

Fabryka Pianin i Fortepianów w Legnicy

w roku 1948 — zrekonstruuje 45 fortepianów, 600 pianin i 30 fisharmonii. Ponadto fabryka nastawia się na produkcję nowych instrumentów, oraz rozbudowuje objekty fabryczne przejmując poniemieckie fabryczki fortepianów i pianin.

Fabryka Fortepianów i Pianin w Brzegu nad Odrą

zrekonstruuje w roku 1948 — 430 instrumentów (fortepianów i pianin), w tym 50 nowych instrumentów.

Fabryka Płyt Gramofonowych „ODEON“ w Warszawie

wyprodukuje około 120.000 płyt gramofonowych, oraz buduje studio własne do nagrywania płyt, które będzie jednym z największych w środkowej Europie.

Fabryka Mechanizmów Fortepianowych w Lubinie

w roku 1948 zrekonstruuje 360 instrumentów muzycznych (fortepianów i pianin), oraz uruchomi produkcję nowych mechanizmów fortepianowych.

Warsztaty Naprawy Fortepianów i Pianin — Kłodzko

w roku 1948 zrekonstruują 120 instrumentów (pianin i fortepianów).

Warsztaty Napraw Fortepianów i Pianin — Rawicz

zrekonstruują w roku 1948 — instrumentów 60 (fortepianów i pianin).

Zakłady przemysłu muzycznego silnie odczuwają brak wykwalifikowanych sił pracowniczych. Aby wyrównać braki w tej dziedzinie i spowodować szybsze podniesienie stopy produkcyjnej zakładów, Z.Z.P.M. prowadzi stałe szkolenie nowych kadr fachowców w własnych fabrykach i warsztatach instrumentów muzycznych.

BIURO WSPÓŁPRACY KULTURALNEJ Z ZAGRANICĄ

ZAMIERZENIA NA R. 1948

Plan pracy Biura Współpracy Kulturalnej z Zagranicą na rok 1948 obejmuje zawarte już, lub zawierane konwencje kulturalne z krajami zaprzyjaźnionymi. W obecnym okresie, okresie szczegółowego planowania opracowuje się kalendarze wymiennych imprez kulturalno-artystycznych, oparte na zasadzie wzajemności świadczeń. Plany wymiany kulturalnej na rok bieżący, w ten sposób rozpracowane posiadamy już w stosunku do Jugosławii i Francji, w przygotowaniu znajdują się podobne w stosunku do Związku Radzieckiego, Czechosłowacji i Bułgarii.

Jak dotychczas, tak i w roku bieżącym najwięcej troski i starań poświęci się sprawom wymiany kulturalnej między Polską a krajami słowiańskimi, zwiększając ilość i rozmiary organizowanych imprez.

W stosunku do innych krajów Biuro Współpracy z Zagranicą kontynuować będzie nawiązane już kontakty kulturalne, zaznaczające się w niektórych wypadkach doniosłymi osiągnięciami. Pomimo, iż w zasadzie Biuro Współpracy z Zagranicą przewiduje zajmowanie się wyłącznie imprezami ściśle planowanymi i z góry rozmieszczonymi w odpowiednich terminach, liczyć się w dalszym ciągu musi z koniecznością przyjmowania szeregu imprez nieoczekiwanie przychodzących z zagranicy oraz podejmowania na zewnątrz akcji własnych — nieprzewidzianych w planach.

Nie wyczerpując w żadnej mierze zagadnienia szczegółowego planu pracy na rok 1948, Biuro Współpracy z Zagranicą podaje w tym miejscu szereg informacji najbardziej charakterystycznych dla zakresu jego działania.

Sprawą najpilniejszą jest lepsze niż dotychczas informowanie zagranicy o życiu kulturalno-artystycznym w Polsce i odwrotnie — otrzymywanie jak najbogatszego materiału informacyjnego z zagranicy.

Według opracowanych już planów Biuro Współpracy z Zagranicą podejmie wydawanie kilku typów publikacji kulturalno-artystycznych, rozszerzy zaopatrzenie placówek zagranicznych w materiały propagandy kulturalnej oraz podejmie specjalne kroki celem zdobycia możliwie największej ilości materiałów informacyjnych i dokumentacji zagranicznych, niezbędnych dla polskich instytucji kulturalnych, szkół artystycznych, ośrodków świetlicowo - kulturalnych itp.

W dziale wymiany pracowników kultury i sztuki planowane jest kontynuowanie i rozszerzenie tej pożytecznej akcji, w której zakres wchodzi wymiana stypendystów.

W działach specjalnych wyróżniają się ze względu na swą propagandową doniosłość, imprezy o charakterze szczególnym np.: w dziale muzyki, przewidywany jest m. innymi udział muzyków polskich w międzynarodowych festiwa-

lach i konkursach takich jak: „Wiosna Praska“, Międzynarodowy Festiwal Muzyki Współczesnej w Amsterdamie, Międzynarodowy Konkurs Wykonawców Muzycznych w Genewie itp. W dziale plastyki przygotowuje się wielką wystawę retrospektywną sztuki polskiej od średniowiecza do czasów ostatnich, przeznaczoną dla Francji, W. Brytanii i kilku innych krajów europejskich. Druga doniosła impreza — to Wystawa Przemysłu Artystycznego, przewidywana w pierwszym rzędzie dla Stanów Zjednoczonych. Ponadto dążymy do uzyskania z zagranicy wystaw dostosowanych do potrzeb polskiej kultury m. in. wystaw retrospektywnych malarstwa francuskiego, holenderskiego i flamandzkiego.

W dziedzinie literatury i teatru Biuro Współpracy z Zagranicą dążyć będzie przede wszystkim do większej popularyzacji utworów polskich zagranicą, drogą premiowania przekładów, wymiany reżyserów, inscenizatorów, scenografów itp.

Celem podniesienia poziomu przekładów literatury polskiej na języki obce i odwrotnie, projektuje się ufundowanie wzajemnych nagród za najlepsze przekłady.

Przewiduje się kontynuowanie, w miarę możliwości, akcji wymiany wielkich zespołów teatralnych i muzycznych; w ramach tej akcji odwiedzi Polskę m. in. francuski zespół teatralny pod dyrekcją Louis Jouvet‘a.

W I A D M O Ś C I B I E Ż Ą C E.

Wymiana Kulturalna Polsko-Francuska.

W roku bieżącym w ramach polsko-francuskiej konwencji kulturalnej odbędzie się w obu krajach szereg doniosłych imprez artystycznych. W zakresie muzyki przewidziany jest przyjazd do Polski szeregu wybitnych muzyków francuskich, między innymi: Henri Barraud — kompozytor, Monique Haas — pianistka, Roger Desormieres — kapelmistrz, Maurice Marechal — wiolonczelista i Jean Martinon — kapelmistrz. Przewiduje się wizyty muzyków polskich we Francji: jako jeden z pierwszych wyjedzie w marcu Andrzej Panufnik. Również w marcu przybędzie do Polski znany pisarz i publicysta zagadnień kultury Julien Benda, który wygłosi szereg odczytów. W maju b.r. wystąpi w Warszawie i Krakowie zespół Teatru Jouveta. W programie przedstawień przewidziane są: „Szkoła żon“ Moliera, „Knock“ — J. Romainsa. W zakresie plastyki przewidziana jest na grudzień b.r. Wystawa Sztuki Polskiej, która odbędzie się w Musée de l‘Art Moderne w Paryżu. W zakresie literatury ustanowiono coroczne wzajemne nagrody za najlepsze przekłady dzieł literackich.

Międzynarodowy Konkurs Wykonawców Muzycznych w Genewie.

Do Komitetu Honorowego Konkursu Wykonawców Muzycznych w Genewie, który odbędzie się we wrześniu b.r., zaproszony został Minister Pełnomocny R.P. w Bernie Julian Przyboś. Do Jury śpiewaczego Konkursu zaproszono Ewę Bandrowską-Turską.

Plan Wymiany kulturalnej polsko-jugosłowiańskiej.

W myśl porozumienia Komisji Mieszanej dla spraw konwencji kulturalnej polsko-jugosłowiańskiej, ustalono na rok 1948 przeprowadzenie szeroko projektowanej akcji kulturalnej opartej na zasadzie wzajemności. Ze strony jugosłowiańskiej przewidywane jest zorganizowanie następujących wystaw jugosłowiańskich w Polsce:

Wystawa Malarstwa i Rzeźby Jugosłowiańskiej XIX i XX w.
Wystawa książki Jugosłowiańskiej.
Wystawa Jugosłowiańskiej Sztuki Ludowej.

Prócz tego spodziewany jest przyjazd artystów-plastyków jugosłowiańskich na stypendia do Polski oraz w ramach akcji muzycznej przyjazd 2-ch dyrygentów (w tym **Milan Horvat**), jednego wiolonczelisty i dwóch śpiewaków operowych. Poza tym projektuje się wymianę kompletu nut i partytur wydanych po wojnie w obydwu krajach.

W dziedzinie literatury projektuje się wydanie conajmniej czterech przekładów z języków jugosłowiańskich na polski i odwrotnie. Najlepsze przekłady mają być nagrodzone. Prócz tego przewidywane jest zorganizowanie stałej wymiany kompletów czasopism artystycznych. Zarówno Polska jak Jugosławia uzgodniły konieczność zawarcia bezpośredniej umowy o ochronie praw autorskich.

Przewidywane są wzajemne odwiedziny (w formie przyjazdów pojedyńczych lub grupowych po 6 osób) pisarzy, kompozytorów, plastyków i aktorów.

W dziedzinie teatru dąży się do wystawienia w roku 1948 conajmniej jednej sztuki jugosłowiańskiej w Polsce i odwrotnie.

Strona Polska projektuje ponadto zorganizowanie w Jugosławii:

Wystawy Grafiki Polskiej, Wystawy Polskiej Ilustracji Książkowej oraz Wystawy Malarstwa Polskiego XIX i XX wieku. Projektuje się wysłanie rzeźbiarzy i malarzy polskich do Jugosławii.

Ustalono również koncerty szeregu muzyków i śpiewaków polskich w Jugosławii, między innymi: Olga Łada (śpiew), Władysław Kędra (pianista), Witold Kałka-Rowicki (dyrygent), Waleria Jędrzejewska (śpiew) oraz dwóch śpiewaków operowych.

Zamierzone jest ponadto wystawienie conajmniej jednej opery polskiej w Jugosławii i jednej jugosłowiańskiej w Polsce.

Materiały Informacyjne dla Zagranicy.

Biuro Współpracy z Zagranicą stale zaopatruje polskie placówki zagranicą we wszelkiego rodzaju materiały informacyjne, o życiu kulturalnym i artystycznym kraju. Wysyła się: książki, czasopisma, teksty sztuk teatralnych, nuty, płyty patefonowe, fotografie itp. Punktów stale obsługiwanych przez Biuro Współpracy, jest obecnie 67. Poza obsługą stałą Biuro Współpracy z Zagranicą dostarcza materiałów informacyjnych gościom zagranicznym — wycieczkom artystów i dziennikarzy. Oprócz tego kompletuje się i wysyła materiały na specjalne zapotrzebowania, pochodzące od instytucji lub osób prywatnych, przebywających zagranicą, interesujących się życiem kulturalnym w Polsce. Osobną

grupę stanowią tłumacze literatury polskiej, którym dostarcza się nowości wydawniczych.

W ostatnim półroczu, oprócz stałych placówek zagranicznych (ambasad, poselstw, konsulatów), materiały specjalnie zestawione otrzymali między innymi: pisarze radzieccy i jugosłowiańscy, bawiący w Polsce — książki i materiały fotograficzne; czescy tłumacze literatury polskiej — H. Teigova i J. Pilar — książki; tłumaczka bułgarska W. Genowska — książki; dziennikarze czescy, francuscy, brytyjscy i Stanów Zjednoczonych — czasopisma artystyczno-literackie i fotografie; krytycy teatralni brytyjscy — L. Hale i W. F. Guthrie — materiały o teatrze w Polsce; Instytut Polski w Bukareszcie — książki, czasopisma, fotografie oraz teksty sztuk teatralnych; grupa slawistów holenderskich — materiały naukowe; Muzeum w Tel-Avivie — materiały z dziedziny plastyki; W. Toursch-Dumarais — tłumacz francuski literatury polskiej — książki; muzykolog holenderski Cor Wouters — pieśni polskich górników; Jadwiga Vuyk w Holandii — materiały o plastyce.

Wydawnictwa PWM zostały wręczone artystom z zagranicy podczas ich pobytu w Polsce. Dyrygentowi Chóru Dziecięcego, Kühmowi, z Czechosłowacji, pianistce Bruchollerie z Paryża, dyrygentowi Popowowi z Bułgarii.

Koncert w Ambasadzie Polskiej w Paryżu.

W dniu 15-tym grudnia ub. r. odbył się w Ambasadzie R.P. w Paryżu wieczór muzyki kameralnej, poświęcony utworom współczesnych kompozytorów polskich: Palestra, Szałowskiego i Spisaka.

Koncert Muzyki Szymanowskiego w Ambasadzie R. P. w Londynie.

W końcu listopada ub. r. odbył się w Ambasadzie w Londynie koncert muzyki kameralnej poświęcony twórczości Karola Szymanowskiego; był to pierwszy koncert z zamierzonej przez Ambasadę serii „Wieczorów Muzycznych".

Koncert skrzypcowy Szymanowskiego w Moskwie.

W ramach koncertu orkiestry symfonicznej Z.S.R.R., który odbył się 16 grudnia w sali Konserwatorium w Moskwie, wykonany został nieznany dotychczas w Związku Radzieckim Drugi Koncert Skrzypcowy Szymanowskiego.

Powrót Stanisława Szpinalskiego ze Stanów Zjednoczonych.

W drugiej połowie grudnia ub. r. powrócił z czteromiesięcznego tournée koncertowego w Stanach Zjednoczonych i Kanadzie, pianista Stanisław Szpinalski. Występy artysty spotkały się z wielkim uznaniem ze strony amerykańskiej opinii muzycznej.

Szopka Krakowska w Rzymie.

23 grudnia ub. r. została wysłana do Rzymu tradycyjna Szopka Krakowska, celem pokazania jej w ramach specjalnej wystawy ikonografii Bożego Narodzenia.

Artyści Polscy w Niemczech.

28 grudnia ub. r. wyjechał na występy do Berlina i radzieckiej strefy okupacyjnej kompozytor i dyrygent Andrzej Panufnik. 3 stycznia b. r. udała się do Berlina śpiewaczka Ewa Bandrowska-Turska.

W programie koncertów dyrygowanych przez Panufnika wykonywane są utwory współczesnych kompozytorów polskich (Kassern, Palester, Panufnik, Spisak i Szałowski). Artyści polscy występowali wspólnie w szeregu koncertów w Berlinie i innych miastach radzieckiej strefy okupacyjnej. Ponadto Ewa Bandrowska-Turska brała udział w przedstawieniach operowych (Traviata, Madame Butterfly) oraz występowała w recitalach własnych z akompaniamentem W. Raczkowskiego.

Eugenia Umińska i Grzegorz Fitelberg w Z.S.R.R.

23 stycznia br. powrócili ze Związku Radzieckiego — Eugenia Umińska i Grzegorz Fitelberg. Artyści polscy bawili w Z.S.R.R. od 4 stycznia br., występując we wspólnych koncertach w Moskwie i Leningradzie. Koncerty te przyjmowane były z wielkim uznaniem przez radziecką publiczność i koła muzyczne.

W pierwszych dniach lutego br. Grzegorz Fitelberg udaje się na tournée koncertowe do Holandii i Anglii, a Eugenia Umińska do Czechosłowacji, Francji i Anglii.

Zbigniew Drzewiecki w Wielkiej Brytanii.

W pierwszych dniach stycznia wyjechał do Wielkiej Brytanii pianista Zbigniew Drzewiecki. Tournée recitalowe artysty obejmuje między innymi: Londyn, Glasgow, Edynburg oraz występ przed mikrofonem B.B.C. w Londynie.

Roman Palester w Amsterdamie.

W trwających od dn. 19 do 24 b.m. obradach jury Międzynarodowego Towarzystwa Muzyki Współczesnej ze strony polskiej bierze udział Roman Palester. Ze zgłoszonych do jury utworów polskich wybrano do wykonania w ramach tegorocznego Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Współczesnej dzieła następujących kompozytorów: Malawskiego, Panufnika i Szałowskiego.

Koncert Muzyki Polskiej w Brnie.

W dniu 23 b.m. koncertem Muzyki Polskiej w Brnie dyryguje Kazimierz Wiłkomirski. W programie koncertu mieszczą się: Moniuszki — „Bajka", Karłowicza — „Powracające fale", Szymanowskiego — Koncert Skrzypcowy. Radio czechosłowackie transmituje pierwszą część koncertu.

Koncert Muzyki Polskiej w Liége.

Na dzień 24 b.m. wyznaczony został koncert Muzyki Polskiej w Liége. Dyryguje koncertem Zygmunt Latoszewski: jako solista wystąpi pianista Ignacy Blochman. W programie koncertu przewidziane są utwory: Karłowicza — „Stanisław i Anna Oświęcimowie", Chopina — Koncert F-moll, Szałowskiego — „Uwertura" i Maklakiewicza — „Grunwald".

Prace przygotowawcze do Tygodnia Polskiego w Budapeszcie.

26 b. m. rozpoczyna się w Budapeszcie obchód Tygodnia Polskiego. W czasie tym podpisana zostanie konwencja kulturalna polsko-węgierska oraz nastąpi uroczyste otwarcie Instytutu Polskiego. W programie Tygodnia przewidziany jest szereg imprez artystycznych, między innymi: premiera sztuki J. Szaniawskiego „Dwa Teatry" oraz koncert reprezentacyjny muzyki polskiej pod dyrekcją Zdzisława Górzyńskiego z udziałem Henryka Sztompki — fortepian i Wandy Wiłkomirskiej — skrzypce. Ponadto Henryk Sztompka wystąpi we własnych recitalach. Również w ramach Tygodnia nastąpi otwarcie wystawy „Warszawa oskarża i odbudowuje się".

Wystawa Polskiej Ilustracji Książkowej.

W czasie Tygodnia Polskiego w Budapeszcie zostanie otwarta Wystawa Ilustracji Książkowej. Wystawa zorganizowana z inicjatywy Ministerstwa Kultury i Sztuki, obejmuje 249 plansz z pracami 64 artystów oraz 380 książek. Z Budapesztu wystawa przeniesiona zostanie do Jugosławii i Bułgarii.

Prace przygotowawcze do Kongresu Polskiego w Budapeszcie.

[illegible]

Wystawa Polskiej Rysteracji Książkowej

[illegible]

BIURO NADZORU ESTETYKI PRODUKCJI

PRACE I ZAMIERZENIA

Dotychczasowa działalność B. N. E. P.'u obejmowała głównie prace nad podniesieniem estetyki form produkcji seryjnej, przeznaczonej na eksport. Doniosłe znaczenie odegrało tu zawarcie umowy między Centralą Przemysłu Artystycznego, a Spółdzielnią Wydawniczą „Czytelnik“, na podstawie której ta ostatnia instytucja podjęła się sprzedaży wyrobów polskiego przemysłu artystycznego zagranicą.

W akcji tej wielką pomocą były modele, gromadzone we Wzorcowni B. N. E. P. Włożono również wiele starań w zorganizowanie „zaplecza towarowego“, przyczyniając się tym samym do rozwoju takich ośrodków produkcji jak tkactwo białostockie, lub też koronkarstwo zakopiańskie.

W roku 1948 wszystkie te prace będą nadal prowadzone. Główny jednak wysiłek skieruje B. N. E. P. na podniesienie poziomu estetycznego wyrobów produkowanych dla potrzeb rynku wewnętrznego.

W tym celu projektowana jest rozbudowa i większe zróżniczkowanie całej akcji przygotowania wzorów. Obejmować one będą nadal przedmioty z zakresu rękodzieła, przewidziane na eksport, ale przede wszystkim projekty artykułów fabrycznych dostępnych dla szerokich mas w kraju.

W celu dokładnego opracowania projektów i modeli oraz precyzyjnego dostosowania ich do produkcji seryjnej, prowadzone będą następujące pracownie doświadczalne:

ceramiczna (Wrocław), meblarsko-zabawkarska (Warszawa), metalowa (Kraków), hafciarsko-koronkarska (Zakopane), Centralna Pracownia Modeli i Wzorów (Warszawa).

Na koszty dalszego urządzenia wszystkich wymienionych zakładów zużyte zostaną kredyty inwestycyjne w wysokości około 5.000.000 zł.

Wystawa Przemysłu Artystycznego

Z chwilą zamknięcia Wystawy Przemysłu Artystycznego w Muzeum Narodowym kończy się również drugi etap pracy Biura Nadzoru Estetyki Produkcji. Pierwszy, to działalność organizacyjna i przygotowawcza; w drugim okresie starało się B.N.E.P. podnieść sztukę form wyrobów „rękodzieła artystycznego“, przeznaczonych na eksport; w trzeciej fazie, rozpoczynającej się od stycznia 1948 roku, prowadzona będzie akcja, zmierzająca do podniesienia estetyki form towarów, fabrycznie produkowanych dla szerokich mas konsumentów krajowych.

Dla B.N.E.P.-u pokaz warszawski jest momentem doniosłym, dzięki niemu bowiem nie tylko najbliżsi współpracownicy: artyści przygotowujący wzory, urzęd-

nicy Ministerstwa, producenci, ale i szerokie rzesze zwiedzających ocenić mogły część dotychczasowego dorobku tej instytucji. Ocena ta znalazła oczywiście swoje odbicie w prasie. W większości wypadków wypadła ona pozytywnie, chociaż nie brak tu i słów krytyki, że wystawiane modele są zbyt drogie, by mogły się stać „sztuką na codzień i dla wszystkich". Zarzut nie byłby pozbawiony słuszności, gdyby nie to, że znajdujące się na wystawie przedmioty w większości wypadków stanowią właśnie przykłady naszego towaru eksportowanego z zakresu tak zw. „przemysłu artystycznego" i rzemiosła.

Ponadto nie trzeba zapominać, że sprawa kształtowania cen nie leży w kompetencji Ministerstwa Kultury i Sztuki. Resort uprawniony do tego — normuje je w oparciu o politykę kredytową, materiałową, surowcową itd.

**
*

Z okazji zamknięcia Wystawy Przemysłu Artystycznego urządzona została dla plastyków oraz przedstawicieli zainteresowanych instytucji, czarna kawa, połączona z wygłoszeniem referatu dyr. B.N.E.P.-u ob. W. Telakowskiej pt. „Cele, osiągnięcia i plany B.N.E.P.-u", oraz odczyt prof. A.S.P. W. Jastrzębowskiego o wartościach plastycznych omawianego pokazu.

Prasa o Wystawie Przemysłu Artystycznego.

„Głos Ludu"

„Wystawa Przemysłu Artystycznego, otwarta w Muzeum Narodowym w Warszawie, jest jedną z najciekawszych wystaw, jakie ostatnio oglądaliśmy w Warszawie".

(—) k

„Młodzi Idą"

„Wszystko to co piękne, co polski przemysł artystyczny wyprodukował wartościowego przez te kilka lat powojennego życia, zostało zgromadzone na wystawie".

(—) J. Szałan

„Polska Zbrojna"

„Wystawa w całokształcie swym jest dowodem wysokiego poziomu kultury artystycznej i niezwykłej pomysłowości, która z najniewdzięczniejszych na pozór materiałów wyczarować potrafi arcydzieła dobrego smaku".

(—) A. J.

„Żołnierz Polski"

„Przedmioty, jakie zostały pokazane nam na wystawie, wywołują nadzwyczaj dodatnie wrażenie wśród zwiedzających".

(—) I. Witz

„K o b i e t a"

„W kraju najbardziej zniszczonym powstaje po dwóch latach od zakończenia wojny wystawa, która jest chlubnym świadectwem żywotności i twórczości naszego społeczeństwa".

(—) St. Walczakowa

„D z i ś i J u t r o"

„... — bardzo ciekawy pokaz, stanowiący niewątpliwie ciekawy zadatek, czego jeszcze możemy dokonać".

(—) A. Roszkowski

„G ł o s P o m o r z a"

„Wystawa ta o wysokim poziomie artystycznym, pod niektórymi względami nawet rewelacyjna, jest również próbą generalną przed wysłaniem eksponatów do Nowego Yorku i Chicago".

„N o w i n y L i t e r a c k i e"

„... z najwyższym podziwem należy patrzeć na wynik pracy dyrektora Biura Nadzoru Estetyki Produkcji ob. Wandy Telakowskiej, która podjęła walkę o to, aby wszystko, do czego się dotykamy w naszym życiu, było w swej prostej, racjonalnej i estetycznej formie, ażeby było dostępne dla mas i wniosło do życia codziennego piękno".

(—) M. Leykam

„R o b o t n i k"

„BNEP jest jedną z pierwszych tego rodzaju instytucji na świecie i stanowi olbrzymie posunięcie naprzód w kierunku umasowienia kultury i piękna".

(—) I. Krzywicka

„M ł o d y Z a w o d o w i e c"

„Wystawa warszawska jest jednym z etapów na drodze do dalszego rozwoju naszego przemysłu artystycznego, jest zarazem ważnym osiągnięciem w dążeniu do realizacji hasła uspołecznienia dorobku naszej kultury".

(—) A. W.

„S ł o w o P o w s z e c h n e"

„Wystawa została starannie przygotowana. Warto ją zobaczyć".

(—) mem

„D z i e n n i k L u d o w y“

„Wystawę należy pokazać najliczniejszym rzeszom, a szczególnie młodzieży wiejskiej, która z powodzeniem może zająć się rozszerzeniem produkcji na te połacie kraju, gdzie jeszcze nie zajmują się produkowaniem sztuki do codziennego użytku“.

(—) S. Mańkowski

Odczyt dyrektora B.N.E.P.

W środę 21 stycznia wygłoszony został na zjeździe nauczycieli rysunku Związku Nauczycielstwa Polskiego (Okręg Warszawski) odczyt ob. W. Telakowskiej dyr. B.N.E.P.-u pt.: „Zagadnienia estetyki dnia codziennego na tle przemian ostatniego stulecia“.

NACZELNA DYREKCJA MUZEÓW I OCHRONY ZABYTKÓW

Muzea.

Wydział Muzeów, kładąc szczególny nacisk na rozbudowę muzeów na Ziemiach Odzyskanych otwiera w Muzeum Państwowym w Gdańsku i Mazurskim Olsztynie galerie sztuki polskiej współczesnej. Wydział zakupów przy Min. Kultury i Sztuki z zakupionych przez siebie 49 obrazów przeznaczył na ten cel 24 płótna współczesnych malarzy, z tego 15 do Olsztyna a 9 do Gdańska. Prace nad uruchomieniem Muzeum centralnego dla Śląska we Wrocławiu i dla Pomorza Zachodniego w Szczecinie są w toku wykończenia.

Wydz. Muzeów opracowuje dalej program upowszechnienia sztuki plastycznej wśród najszerszych mas. Najbardziej celowym okazał się pomysł wystaw objazdowych. Szczęśliwym zapoczątkowaniem tego stała się objazdowa wystawa cyklu Matejki „Dzieje cywilizacji" urządzona przez Muzeum Narodowe. Przyjmowana z entuzjazmem i zrozumieniem przez liczne rzesze zwiedzających, potwierdziła słuszność i celowość tego rodzaju imprez.

Wydział Muzeów zorganizował w dniach 4—5 grudnia konferencję muzeologów i etnografów. Opracowano na niej projekt organizacji sieci muzeów etnograficznych na terenie Polski, poruszono również na tej konferencji sprawę urządzenia muzeum na wzór Skansenowskiego w okolicy Warszawy. Wysunięto projekt przeznaczenia na ten cel terenu między Bielanami a Młocinami.

Ochrona Zabytków.

Wydział Ochrony Zabytków w pracowni architektonicznej prowadzi dalsze prace nad odbudową pałacu w Otwocku W. i w Tumie pod Łęczycą, prace remontowe w pałacu wilanowskim, prace zabezpieczające i organizację robót w Koniecpolu. Poza tym stale wykonuje kopie planów pomiarowych: zabytkowych budowli na użytek konserwatorów wojewódzkich i do archiwum C.B.I. i w dalszym ciągu dokonuje pomiarów grupowych w Świeciu, Wrocławiu, w kościele na Św. Krzyżu i na Jasnej Górze. Ponadto opracowuje mapę powiatów wojew. kieleckiego, obrazującą rozmieszczenie budowli zabytkowych w tej dzielnicy.

Pracownia graficzna.

Pracownia graficzna prowadzi pracę nad konserwacją, usuwaniem uszkodzeń i odnawianiem zabytków grafiki w Gabinecie Rycin Bibl. Uniwersyteckiej i w Muzeum Narodowym w Warszawie.

Pracownia malarska.

Pracownia malarska powróciła do restauracji „Grunwaldu" Matejki, wstrzymując chwilowo prace nad „Kazaniem Skargi" wskutek remontu sali.

Ukończono konserwację 4 obrazów gotyckich z pałacu biskupiego w Kielcach (Madonna w mandorli z XV w., 3 poliptyki z Bodzentyna).

Przeprowadzono konserwację 12 obrazów w związku z Wystawą Sztuki Gotyckiej w Muzeum Narodowym w Warszawie, odczyszczono 4 płaskorzeźby z 2 skrzydeł szafkowego ołtarza z XIV w. (z Malborka). W dalszym ciągu prowadzi pracownia konserwację fresków w kościele uniwersyteckim św. Macieja we Wrocławiu, roboty konserwatorskie nad freskami w presbiterium kościoła św. Jana w Toruniu. Dokończono już prace nad odnowieniem polichromii Matejki w kościele Mariackim w Krakowie.

Pracownia sztuki zdobniczej.

Pracownia sztuki zdobniczej odnawiała zabytkowe meble z kościoła św. Anny w W-wie; odnowiła również zespoły sztuki gotyckiej dla Wystawy w Muzeum Narodowym.

Rewindykacja i odszkodowania.

Wydział rewindykacji i odszkodowań wysłał swego delegata do Hamburga dla zidentyfikowania i zabezpieczenia dzwonów wywiezionych przez Niemców tak z Polski Centralnej jak i z Ziem Odzyskanych. Na wezwanie Biura Rewindykacji i Odszkodowań wysyła też delegata dla zabezpieczenia znalezionych na terenie Linzu i Salzburga polskich obrazów wywiezionych przez Niemców. Zabezpieczono również wywiezione do Francji 3 wielkie dywany z Zamku Królewskiego w Warszawie. Poza tym delegat Ministerstwa zajmuje się w Berlinie zakupem dzieł sztuki na terenie Niemiec. M. in. kupiono 2 fotele po Auguście II Mocnym i pewną ilość starej saskiej porcelany. Dostarczono władzom radzieckim materiały dotyczące rewindykacji obiektów zabytkowych wywiezionych przez Niemców na teren okupacji radzieckiej. Wydział wydaje ponadto opracowania dotyczące zabytków sztuki. Ukażą się w najbliższym czasie prace prof. dr Bulasa p. t. „Zbiór waz gołuchowskich", prof. Berezowskiego „Zabytki i dzieła sztuki (ochrona prawna międzynarodowa w czasie wojny)" — wreszcie praca zbiorowa pod redakcją prof. dr Wł. Tomkiewicza „Straty kulturalne Warszawy".

Instytut Historii Sztuki i Inwent. Zabytków.

Instytut po ukończeniu druku 1/2 zeszytu rocznika 1947 Biuletynu Historii Sztuki i Kultury poświęconego w całości dawnej i przyszłej Warszawie, rozpoczął druk zesz. 3/4 na r. 1947. Zawierać on będzie kilka rozpraw rzucających snop światła na ważne dla historii sztuki polskiej a dotychczas nieznane dostatecznie źródła włoskie polskiej architektury nowożytnej (dr Hornung, mgr Rewski i mgr Kozakiewicz), następnie rozprawy dr inż. Ciołka, arch. Miłobędzkiego, arch. Krassowskiego, arch. Piechotki poświęcone najnowszym wynikom badań nad polskim budownictwem ludowym. Badania te mają szczególną wagę

w okresie przebudowy i odbudowy wsi polskiej, przy której muszą być uwzględnione łącznie z nowoczesnymi wymaganiami higieny, dawne formy przekazane tradycją budownictwa ludowego. Biuletyn zawierać będzie ponadto rozprawę prof. Walickiego o początkach nowożytnego polskiego muzealnictwa i Jana Białostockiego poruszającą teoretyczne zagadnienia badań dawnej sztuki. W końcu numeru znajdą się recenzje ze specjalnej literatury: radzieckiej, francuskiej, włoskiej, amerykańskiej i polskiej.

W „Materiałach do dziejów sztuki i kultury" wydawanych przez Instytut ukażą się wkrótce „Listy Malarzy do M. Olszyńskiego" w oprac. S. Kozakiewicza oraz „Materiały do dziejów kultury i sztuki lubelskiej" z ksiąg stanu cywilnego XVI i XVII w. w wyborze dr S. Szewczyka.

Centralne Biuro Inwentaryzacji Zabytków poza stałymi pracami inwentaryzacyjnymi i pracami w archiwum przeprowadziło rozmowy z dr T. Przypkowskim w sprawie zorganizowania grupy inwentaryzacyjnej dla opracowania katalogu zabytków woj. kieleckiego w ciągu 1948/49 r. Zakupiło do archiwum zdjęcia pomiarowe zabytków Warszawy, Wolborza, Wiśnicza, nabyło odbitki ozalidowe planów na uzupełnienie zbioru dotyczącego zabytków Warszawy, Będzina, Białegostoku, Białej Podlaskiej, Czemiernik, Frydmana, Grodźca (Śląsk), Leska i Świecia.

M U Z E U M   N A R O D O W E

D Z I A Ł A L N O Ś Ć

Dział malarstwa polskiego.

W związku z remontem instalacji centralnego ogrzewania galeria malarstwa polskiego była nadal zamknięta. Korzystając z przerwy w ekspozycji oddano niektóre obrazy do konserwacji, między innymi Matejki „Kazanie Skargi“, Belotto Canaletto — „Widok na Warszawę od strony Pragi“ i „Elekcja Stanisława Augusta“, Antoniego Brodowskiego — „Portret brata“. Ponadto w związku z nowymi nabytkami i darami dokonano w galerii malarstwa polskiego wymiany szeregu obrazów. Trwały również prace nad zmianą poprzedniego układu ekspozycji. Rozpoczęto ponadto prace przygotowawcze w związku z akcją wystaw objazdowych Muzeum Narodowego, które z wiosną wyruszają w teren. Wydzielono ze zbiorów malarstwa polskiego eksponaty na wystawę starej Warszawy, urządzanej przez Zarząd Miejski w ramach uroczystości związanych z rocznicą oswobodzenia stolicy.

D A R Y

Ostatnio wzbogaciły zbiory malarstwa polskiego dary dr J. Lansteina — Podkowińskiego „Krajobraz z Sobótki“ i Tadeusza Kempińskiego - Rodakowskiego „Paź“, oraz zbiory współczesnego malarstwa polskiego — dar Wandy Waliszewskiej — Zygmunta Waliszewskiego „Autoportret“ i „Martwa natura“.

Z A K U P Y

Z ważniejszych zakupów należy wymienić J. P. Norblina — podwójny szkic ołówkowy, Wojniakowskiego — „Portret nieznanego mężczyzny“, F. Tepy — „Krajobraz afrykański“, A. Kotsisa — „Spotkanie wesela z pogrzebem“, M. Gierymskiego — „Zima w małym miasteczku“, Wł. Podkowińskiego — „Widok z Chrzęsnego“, Wł. Slewińskiego — „Dziewczyna wiejska“, szereg obrazów O. Boznańskiej, jak „Podwójny portret dziewczynek“, „Dziewczynka w ogrodzie“, „Portret Koźniewskiej“, „Portret artysty rzeźbiarza Pugeta (ojca)“; ponadto J. Pankiewicza — „Krajobraz“, Wojtkiewicza — „Cyrk“ (rysunek), T. Makowskiego „Krajobraz z domkiem“, Z. Waliszewskiego — „Uczta“, „Wyspa miłości“, „Portret chłopca“ i wiele innych.

Z rzeźby zakupiono — Pugeta (ojca) — „Lwica“, H. Kuny „Irydion“, K. Dunikowskiego — „Głowa Mickiewicza“ i A. Karny „Głowa Miłosza Kotarbińskiego“.

Dział malarstwa obcego.

W dziale malarstwa obcego w związku z przewidywaną wystawą portretu (termin jeszcze nie ustalony) przystąpiono do wydzielenia odpowiednich ekspo-

natów z magazynu Muzeum Narodowego. Ponadto dokonano szeregu badań przedmiotów zgłoszonych do zakupu.

Do ważniejszych zakupów należy zaliczyć Bonifatio Venetiano — „Santa Conversatione“, Calverta — „Noli me tangere“, Grabetha — „Gra w karty“, Giordano Luca — „Ostatnia Wieczerza“, Adriansena — „Martwa natura“, Lunebourga — „Portret króla Leszczyńskiego“, Nidermanna — „Portret Michała Radziwiłła“ i Diaza „Krajobraz z ruinami“.

Dział sztuki średniowiecznej.

W związku z otwarciem 8-go grudnia 1947 r. stałej ekspozycji sztuki gotyckiej rozpoczęte zostały prace nad katalogiem zbiorów gotyckich i przewodnika po wystawie.

Dział sztuki zdobniczej.

W dziale sztuki zdobniczej prowadzone były ostatnio prace związane z przygotowywaniem stałej ekspozycji. Należało do nich: segregowanie i konserwowanie przedmiotów przeznaczonych do wystawienia, remont i szklenie szaf ekspozycyjnych oraz rozmieszczanie ich na salach.

Ponadto trwały zajęcia przy sporządzaniu spisów przedmiotów rewindykowanych. Do najważniejszych pozycji należała duża kolekcja szkieł polskich z XVIII i XIX w. — własność Muzeum, oraz zbiór sreber wrocławskich z XVIII w.

Drogą zakupów wpłynęły następujące przedmioty: — puszka srebrna trybowana w sceny ewangeliczne, roboty gdańskiej z XVIII w., ponadto figurka porcelanowa miśnieńska z XVIII w. i wiele innych przedmiotów z porcelany i szkła.

Do działu tkanin zakupiono cenny gobelin polski roboty tkacza Opanasa z Januszpola, oraz piękny złotolity pas kontuszowy sygnowany (Paschalis) i b. rzadki haftowany pas kontuszowy z XVIII wieku roboty polskiej.

Dział sztuki starożytnej.

W związku z przewidywaną w r. b. stałą wystawą sztuki starożytnej trwają prace nad opisywaniem i inwentaryzowaniem przeznaczonych do ekspozycji zabytków. Z prac konserwatorskich należy wymienić klejenie i uzupełnianie naczyń egipskich i greckich, oraz trwające już od dłuższego czasu prace nad restauracją drewnianych sarkofagów egipskich, pochodzących z Edfu.

W dalszym ciągu trwa przebudowa sal, której celem jest dostosowanie ich do ekspozycji dzieł sztuki starożytnej.

Dział numizmatyki

Dział numizmatyki organizuje swą pracę pod kątem stałej wystawy zbiorów. W zakres tych prac wchodzą: odczyszczanie eksponatów, przygotowywanie gablot, prace nad katalogiem.

Ponadto uporządkowano bibliotekę numizmatyczną, przekazaną przez Władze Radzieckie, a pochodzące z pod Lwówka.

Zbiory numizmatyczne zostały ostatnio wzbogacone darem ob. Wielochy. Dar ten to cenny zbiór srebrnych monet i medali, wśród których można znaleźć unikaty. W okresie sprawozdawczym ukończono prace nad przygotowaniem zbioru do ekspozycji.

Dział grafiki.

W dziale grafiki ukończono segregowanie zbiorów graficznych Zachęty i Towarzystwa Artystycznego, celem wpisania ich do inwentarza Muzeum Narodowego. Przystąpiono do zrobienia szkontrum zbioru rękopisów.

W okresie sprawozdawczym zakupiono 29 prac graficznych czołowych współczesnych artystów angielskich, cykl drzeworytów Dürera w dziele „Apokalipsis in figuris", zakupiono również album Fr. Tepy „Z podróży na Wschód".

Biblioteka Muzeum Narodowego.

W styczniu r. b. biblioteka M. N. dostała specjalną szafkę z szufladkami do kart katalogowych. Wobec tego zajęto się układaniem kartoteki katalogu. Ułożono 12 tys. kart katalogowych.

W dziale czasopism porządkowano dział kalendarzy. Zinwentaryzowano pozycji 53. Sporządzono nowych kart katalogowych do działu czasopism 38. Otrzymano szereg darów, najważniejszą wśród nich pozycję stanowi album „Selected Works of Art from the Fine Art Museums of U. S. S. R. With notes edited and an introduction writter by A. Lunaczarsky — Moscow 1933", ofiarowany przez ob. Ministra Kultury i Sztuki — Stefana Dybowskiego.

Pracownia konserwatorska malarstwa.

W okresie sprawozdawczym opuściły pracownię konserwatorską malarstwa następujące obrazy: — Lubienieckiego „Bitwa", A. Brodowskiego „Portret brata", nieznanego autora z XVIII w. „Studium mężczyzny z fajką". Poza tym na warsztacie pozostały następujące obrazy pseudo — Blesiusa „Pokłon Trzech Króli", Canaletta „Elekcja Stanisława Augusta", A. Brodowskiego „Portret Prymasa Hołowczyca".

Pracownia konserwatorska sztuki zdobniczej.

Ostatnio dokonano szeregu zabiegów konserwatorskich objektów sztuki gotyckiej jak: Tryptyk Śląski z 1470 r., rzeźba św. Jan z grupy Ukrzyżowanie (Śląsk ok. 1500), „Święta" (Małopolska ok. 1500) „Madonna z Dzieciątkiem" (ok. — 1500). Ponadto odnowiono i zakonserwowano 5 skrzyń gotyckich. Z ważniejszych robót stolarskich i pozłotniczych należy wymienić odnowienie dużego empirowego kompletu mebli złoconych (20 sztuk), pochodzących z Belwederu, oraz narożnej szklonej szafy z pocz. XIX w. i dwóch żardinier z tegoż okresu.

W dziale konserwacji tkanin dokonano naprawy jedwabnego pokrycia wyżej wspomnianego garnituru belwederskiego i naprawiono dwa pasy kontuszowe. Nadal trwały prace związane z konserwacją wschodniej tkaniny z XVII w.

i lnianego obrusu — daru Gdańszczan dla Sobieskiego. Obie tkaniny zbutwiałe i bardzo uszkodzone poddane być muszą długotrwałym zabiegom konserwatorskim.

Pracownia fotograficzna.

W okresie od 15.XII. 47 r. do 12.I.48 r. Pracownia Fotograficzna Muzeum Narodowego wykonała

w celach inwentaryzacyjnych i naukowych — 14 zdjęć i 60 odbitek
dla pracowni konserwatorskich — 3 zdjęcia i 10 odbitek
oraz 9 zdjęć i 20 odbitek z wystaw.
W okresie tym dokonano rocznego spisu urządzeń, oraz remanentu materiałów.

Wystawy Muzeum Narodowego w Warszawie w okresie od 15.XII.47. r. — — 12.I.48 r.

1. Stała Galeria Malarstwa Obcego
2. Dział Sztuki Średniowiecznej (wystawa stała)
3. 15.XII.47. — 18.I.48. — Wystawa Przemysłu Artystycznego

Oddział w Wilanowie
Wystawa — Portret Polski
Oddział w Nieborowie
Pałac
Wystawy objazdowe
Dzieje Cywilizacji w Polsce — Jana Matejki
Olsztyn — 7.XII.47. — na okres zimowy

Statystyka i frekwencja od d. 15.XII.47 r. do 12.I.48 r.

W okresie świątecznym od 22. — 25.XII. włącznie gmach Muzeum był zamknięty dla zwiedzających.

Przeciętna frekwencja dzienna Muzeum Narodowego w Warszawie w okresie przedświątecznym wynosiła 1500 osób, w okresie poświątecznym, w związku ze wznowieniem zajęć szkolnych, frekwencja znacznie się wzmogła, ilość wycieczek dochodziła do 20 dziennie a frekwencja dzienna wynosiła około 4.000 osób.

Przeciętna frekwencja dzienna w Wilanowie w omawianym okresie wynosiła 25 osób, w Nieborowie 20 osób.

[illegible]

[illegible] fotograficzna

[illegible] Muzeum [illegible]

[illegible]

Wystawa w Muzeum Narodowym w Warszawie w okresie od [illegible]

[illegible]

1. Sala Galerii Malarstwa Obcego [illegible]

2. [illegible]

[illegible]

[illegible]

CENTRALNY INSTYTUT KULTURY

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

A. PRACE WYDRUKOWANE.

1. MARIA ZNAMIEROWSKA-PRUFFEROWA, Ochrona zabytków kultury ludowej. Poradnik. 48 s., i 45 ilustr.
2. DR FELIKS WIDY-WIRSKI, Niektóre zadania praktyczne w sprawach upowszechnienia i unowocześnienia kultury w Polsce. Referat dyskusyjny na radę Centralnego Instytutu Kultury (na prawach rękopisu do użytku wewnętrznego), 16 s.
3. JULIUSZ STARZYŃSKI, Jak patrzeć na dzieło sztuki. (Mała Biblioteka Kultury t. 1). 64 s., + 24 tablice poza tekstem.
1. SZTUKA LUDOWA W POLSCE. Praca zbior. pod red. T. Seweryna. Katalog wystawy w Tow. Sztuk Pięknych w Krakowie 96 s., + 32 tabl.

B. PRACE W DRUKU.

1. TADEUSZ SEWERYN, Rozdroża sztuki ludowej. 160 s. + 16 tabl. poza tekstem.
2. PIOTR GRZEGORCZYK, Teatr ochotniczy i tańce polskie. Bibliografia informacyjna.
3. STEFAN SZUMAN i ZOFIA LISSA, O słuchaniu i przeżywaniu muzyki.

C. PRACE ZAMÓWIONE U AUTORÓW.

a) Poradniki

1. JULIUSZ GOMULICKI, Najnowsza literatura polska. Poradnik dla czytających i bibliotekarzy.
2. ADAM i HONORATA JABŁOŃSCY, Formy ochotniczej pracy teatralnej.
3. JÓZEF LASOCKI, Poradnik dla dyrygentów chórów amatorskich.

b) Prace publicystyczne (upowszechniające).

4. JAN SZTAUDYNGER. Teatr lalek.

c) Prace informacyjne.

5. PIOTR GRZEGORCZYK. Diariusz kultury polskiej na rok 1947.

d) „Mała Biblioteka Kultury".

6. LUDWIK CHOMIŃSKI. Jak powstaje książka.
7. EDWARD SCATO. Jak patrzeć na przedstawienie teatralne.
8. MARIA ROSZKOWSKA. Jak czytać utwory literackie.
9. BOGDAN SUCHODOLSKI. Muzeum i jego rola społeczna.

BIBLIOTEKA MINISTERSTWA KULTURY I SZTUKI

Biblioteka Ministerstwa Kultury i Sztuki powstała z połączenia księgozbioru gromadzonego od połowy 1945 r. przez b. Ministerstwo Infor. i Prop. oraz biblioteki Min. K. i S. Akt zdawczo-odbiorczy z dnia 29 maja 1947 r. wykazywał 5.344 dzieł, (około 6.000 t.), oraz zbiór czasopism, obejmujący nieomal wszystko, co ukazało się w Polsce po wyzwoleniu. Bibliotekę w tym też stanie uruchomiono dla pracowników Ministerstwa Kultury i Sztuki w dniu 2 czerwca r. ub.

Był to księgozbiór o charakterze polityczno-historycznym z dużym działem ekonomiczno-prawniczym, który należało dopełnić książkami wchodzącymi w zakres zainteresowań Min. Kult. i Sztuki. Kierownictwo Biblioteki dokonało tego przez akcję wymienną z następującymi bibliotekami: Biblioteką Narodową, Państwowym Instytutem Książki (Łódź), Biblioteką im. Lenina (Moskwa), Biblioteką Min. Pracy i Opieki Społecznej, Bibl. Instytutu Zachodniego (Poznań), Bibl. Centr. Kom. Stronnictwa Demokratycznego i in.

Obecnie Biblioteka Min. Kult. i Szt. posiada ponad 8000 tomów, w czym poważną liczbę stanowią prace z takich dziedzin, jak: historia i teoria literatury, sztuki piękne, teatro- i muzykologia, nauka o książce, kultura i t. p.

Zmiana charakteru księgozbioru musiała pociągnąć za sobą reorganizację układu katalogu rzeczowego: schemat opracowany dla Biblioteki b. Min. Inf. i Prop. nie nadawał się do nowych potrzeb. Kierownictwo Biblioteki zdecydowało więc przyjąć międzynarodowy system klasyfikacji dziesiętnej i wg. niego też ułożono nowy katalog rzeczowy. (Księgozbiór skatalogowany jest alfabetycznie i rzeczowo w około 90 proc.).

Biblioteka Ministerstwa Kultury i Sztuki obsługuje nie tylko pracowników Ministerstwa: dostępna jest dla wszystkich pracujących nad zagadnieniami artystyczno-literackimi, na razie w skromnych rozmiarach, zamierza jednak rozszerzyć swój zakres i stać się centralną, wielką Biblioteką Kultury i Sztuki.

O ciekawszych nabytkach Kierownictwo Biblioteki powiadamiać będzie zainteresowanych w następnych Biuletynach Ministerstwa Kult. i Sztuki.

T R E Ś Ć:

BIULETYN INFORMACYJNY MINISTERSTWA KULTURY i SZTUKI. Nr 1

STYCZEŃ 1948.

Opracowanie redakcyjne — Mieczysław Guranowski.